ДЕРЖАВНИЙ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МУКАЧІВСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ АГРАРНИЙ
ЛІЦЕЙ ІМЕНІ МИХАЙЛА ДАНКАНИЧА»

Реферат на тему:

Мотивація учнів на уроках виробничого навчання

Підготував:

майстер виробничого навчання з професії Слюсар з ремонту автомобілів, Водій автотранспортних засобів (категорія «С»)

Швед Сергій Сергійович

2014 – 2015 н.р.

План

***1**. Виховний характер навчання.*

***2** .Поняття методів виробничого навчання, їх загальна характеристика.*

***3** .Наочні методи виробничого навчання.*

***4**.Педагогічне препарування» трудових дій*

5.Вправи-основний метод виробничого навчання.

***6.** Зовнішня і дидактична структура .*

***7.**Література..*

1. Виховний характер навчання.

На уроках теоретиичного і практичного навчання викладачі і майстри озброюють учнів знаннями. На уроках викладачі повинні широко роз'яснювати учням підвищення технічного рівня і удосконалення технології виробництва, на якому учні після закінчення училища будуть працювати.

На таких і багатьох других прикладах треба прививати учням любов до батьківщини.

На всі учбові роботи викладачі і майстри повинні знайомити учнів з досвідом роботи і організації праці, передовиків і новаторів виробництва, раціоналізаторів і винахідників. Процес озброєння учнів знаннями не може проходити у відриві від їх виховання. Навчаючи учнів, формуючи професійні вміння і навики, викладачі і майстри в той час їх виховують. Виховуючи учнів, викладачі розвивають у поглиблюють їх знання.

Треба організовувати: проводити навчальну роботу так, щоб в учнів складалось добросовісне відношення до праці; акуратність і точність виконання домашніх завдань. Учні повинні прагнути до добоих показників у навчанні і праці, до чесності і правдивості.

<u>Високий рівень навчання.</u>

Рівень навчання повинен співпадати з сучасною технікою виробництва. На уроках спеціальних і загальнотехнічних предметів також виробничого навчання необхідно на конкретних прикладах показувати учням досягнення всіх сфер народного господарства, нових станків, машин, агрегатів, пристроїв та іншої техніки.

На уроках викладач повинен роз'ясняти учням про наукові відкриття і досягнення техніки, а також винаходів і раціоналізаторських пропозицій. Викладання повинно вестись в тісному зв'язку з життям і практикою. Цей принцип вимагає постійного укріплення учбово-матеріальної бази училища, крім того, викладачі і майстри повинні систематично працювати над підвищенням своїх знань.

<u>Систематичність і послідовність навчання.</u>

Учбові заняття в профтехучилищах проводяться по єдиній державній програмі. Принцип систематичності і послідовності навчання не обмежується побудовою учбової програми, він передбачає порядок роботи викладачів і мйстів по наданню учням знань, формуванню вмінь і навиків. Викладаючи учням новий учбовий матеріал, викладачі і майстри пов'язують його із минулим уже засвоєним, і на цій основі розширяють і поглиблюють наявні знання. Викладачі і майстри повинні основуватись на знаннях учня, отриманих ними раніше. Наприклад, технології металів, вивчення властивостей металів і сплавів починається з фізичних, з основними фізичними властивостями: питомою вагою,

теплопровідністю, електропровідністю і іншими - учні вже знайомі. Після повторення фізичних властивостей приступають до послідовного вивчення хімічних, механічних і технологічних властивостей металів і сплавів, знаючи властивості металів,учні можуть приступати до вивчення способів їх обробки.

Пронавчання учбового господарства і майстерням училищі треба спланувати роботу з учнями таким чином, щоб вони виконували роботу на машинах і механізмах, конструкції яких вони вивчили на практичних заняттях. Майстер повинен мати постійний зв'язок із викладачами, знати що і коли пройдено на уроках по теоретичних предметах, на які знання учнів йому можна покладатися в процесі виробничого навчання. Викладачі і майстри повинні починати своє пояснення з більш простих елеметнів і на їх базі підготувати учнів до розуміння і засвоєння більш складного учбового матеріалу.

Дотримання в процесі навчання принципу систематичності і послідовності допомагає учням набути високих знань і умінь.

Наглядність навчання.

Наглядність навчання заключається в тому, що учні набувають знань нне тільки за рахунок того, що слухають пояснення викладача чи майстра, але й при допомозі своїх органів зору і зарахунок того, що вони бачать. В учнів виникає конкретне представлення про матеріал, який вивчають внаслідок того, що він є більш доступним і легким для розуміння. Наглядність у навчанні підвищує інтерес до занять і уваги на уроці, наприклад, при підвищеній увазі та інтересі учнів проходить урок по вивченні будови і дії критично шатунного механізму, коли показується модель цього механізму із автоматичним викресленням траєкторії руху його окремих точок, при наглядному навчанні легко запам'ятовується і в зв'язку з цим ліпше засвоюється учбовий матеріал. Викладачі і майстри повинні розуміти, що наглядність являється одним із найважливіших засобів навчання, тому підбір наглядних засобів їх використання на заняттях оприділяються конкретними учбово-виховними задачами, поставленими на даному уроці. Велике значення має робота учнів по виготовленню наглядних засобів під керівництвом викладачів.

Доступність, посильність навчання.

Принцип достіпності і посильності навчання приводить до того, що вивчаємий на уроках теоретичного і виробничого навчання учбовий матеріал по змісту і об'єму являється доступним і посильним для учнів профтехучилищ. Викладачі і майстри повинні рахуватися із індивідуальними можливостями кожного учня. Не всі однаково засвоюють учбовий матеріал, один засвоює і запам'ятовує викладений матеріал скорше, другі - повільніше. Викладачі і майстри повинні знати і враховувати кожного учня групи. Якщо у групі є учні, яким важко виконувати домашні завдання, то викладач або майстер повинен їм

допомогти. Правильний облік викладача індивідуальних можливостей кожного учня буде допомагати активності в процесі навчання і в кінцевому результаті успішності.

Навчання на виробничій практиці.

Цей принцип прищеплює формування професійних умінь і навичок учнів на основі активної участі на практиці. Навчання на практичних заняттях допомагає учням краще засвоїти свою професію, і зрозуміти її складність.

2. Поняття методів виробничого навчання, їх загальна характеристика

Успіх виробничого навчання значною мірою залежить не тільки від правильного визначення його мети і змісту, а й від засобів досягнення цієї мети, тобто від методів навчання, які використовуються майстрами у різних навчально-виробничих умовах,— у майстернях і лабораторіях училищ, на підприємствах. Добір методів залежить не тільки від мети і змісту навчання, а й від численних інших причин, зокрема від специфічних особливостей професії, рівня попередньої професійної підготовки і віку учнів, умов навчально-виробничого процесу. Крім того, добір методів визначається кваліфікацією і досвідом майстра виробничого навчання. Лише в тому випадку, коли майстер уміло володіє системою сучасних методів навчання, оптимальними прийомами їх застосування, можна досягти успіху.

Звернемося спочатку до повнішого означення поняття «метод навчання». Слово «метод» у перекладі з грецької означає «спосіб дії для досягнення певної мети». Ширше тлумачення поняття істотно залежить від точки зору конкретного педагога-дослідника. Ми дотримуємося такої точки зору на суть цього поняття: методами виробничого навчання називаються основні способи спільної діяльності майстра та учнів профтехучилища, завдяки яким учні оволодівають знаннями, уміннями і навичками, професійною майстерністю, розвивають творчі здібності, розумові і фізичні сили.

У наведеному визначенні дуже важливим є посилання на спільну діяльність майстра та учнів. Це означає, що учень розглядається не тільки як об'єкт навчання, а й як його суб'єкт. Іншими словами, позитивних результатів буде досягнуто лише тоді, коли зусилля майстра на уроці підкріплюються самостійними зусиллями учнів у засвоєнні змісту навчання.

Перейдемо до класифікації методів навчання. Існують різні підходи до здійснення цієї класифікації залежно від вибору основи. Зазначимо з огляду на це, що існує певна відмінність між методами теоретичного і виробничого навчання. Якщо на уроках з предметів профтехциклу викладач повідомляє нову навчальну і технічну інформацію, як правило, всім учням одночасно, то в умовах виробничого навчання досить часто проводяться заняття з підгрупами учнів і навіть індивідуально (наприклад, при навчанні водіння транспортних засобів, на робочих місцях з використанням зварювальних апаратів тощо).

У теорії і практиці виробничого навчання найпоширенішою є класифікація методів за ознакою джерела інформації: словесні, наочні і практичні методи. До словесних методів у

цьому разі належать розповідь і пояснення бесіда, значною мірою інструктаж тощо. До наочних методів відносять демонстрацію природних об'єктів і наочного приладдя, показ операцій і процесів майстром, спостереження учнів. Інша група — практичні методи, до яких відносять вправи, розв'язання виробничо-технічних завдань, лабораторно-практичні роботи.

3 Наочні методи виробничого навчання

Значну роль у системі методів виробничого навчання відіграють методи, що ґрунтуються на різних типах наочності. У сучасній дидактиці поняття наочності охоплює різні види сприймання (зоровий, слуховий, дотиковий). Жодне наочне приладдя не має абсолютних переваг перед іншими. Дуже важливо використовувати його досить гнучко, не перевантажуючи уроки значною їх кількістю, що заважає учням зосередитись, обдумати серйозні питання.

У профтехучилищах застосовуються різні види демонстрацій, які можна поділити на три основні групи:

1) демонстрація об'єктів і процесів, що вивчаються, у натуральному, природному вигляді (роздатковий матеріал, макети, моделі, показ прийомів роботи, проведення дослідів);

2) демонстрація зображень, у тому числі символічних, умовних (креслення, принципові монтажні, кінематичні, електро-, радіотехнічні схеми та ін.);

3) демонстрація за допомогою інформаційних технічних засобів навчання, у тому числі навчального кінематографа і телебачення, комп'ютерів, кадрів діафільмів, кодопозитивів тощо.

На уроках з виробничого навчання, коли майстер демонструє зразки матеріалів і виробів, інструменти, машини, апарати, прилади, механізми тощо, він розміщує учнів у класі таким чином, щоб усі найважливіші частини стаціонарного об'єкта було добре видно всім.

,,Об'ємні моделі і макети дають змогу більш наочно показати будову і принцип роботи механізму, взаємодію його частин. Деякі натуральні об'єкти доводиться піддавати попередній обробці, щоб чіткіше продемонструвати їх найважливіші частини та процеси, що відбуваються в них. Для показу внутрішньої будови машин і механізмів їх подають у розрізі, окремі ділянки поверхонь фарбують у різні кольори. Демонстрацію майстер супроводить коротким, але чітким коментарем, відповідає на запитання учнів.

До засобів наочності фактично можна піднести виробничо-технічні документи — робочі креслення, технологічні картки, технічні інструкції, схеми, графіки, виготовлені, як правило, у вигляді планшета досить великих розмірів.

По більшості професій ручного і машинно-ручногої праці процес виробничого навчання починається репродуктивно, тобто за принципом «роби як я», необхідно підкреслити

особливу роль у цьому наочних методів, насамперед показу трудових прийомів і способів, у процесі якого в учнів створюється образна орієнтована основа для їхнього виконання. Від того, наскільки яскраво, дохідливо, переконливо, повно майстер покаже прийоми, їхню структуру, взаємозв'язок рухів і дій, темп, ритм, у вирішальній ступені залежить, як їх сприймуть і будуть відпрацьовувати учні. Дуже важливо, щоб це зрозуміли слухачі, глибоко були в цьому переконані. Ми це підкреслюємо, тому, що, як показує досвід, одним із самих слабких місць у роботі переважного більшості майстрів виробничого навчання є невміння методично грамотне показувати трудові прийоми, нерозуміння самого факту, що ефективний (та й ефектний) показ прийомів — це вже половина успіху.

Пояснюючи цю думку, необхідно підкреслити, що від перших спроб учня виконати роботу залежить дуже багато в умовах колективного навчання. Якщо учень, не розібравши, що і як потрібно робити, почне професію освоювати методом «проб і помилок», це швидко перетвориться в звичку і ні про яку професійну майстерність і мову бути не може. В умовахколективного навчання майстер не має можливості на цих відповідальних етапах приділити кожному учню достатньої уваги, а в кожен процес формування, що учиться, умінь і навичоквідбувається по-своєму, індивідуально. І от для того, щоб перебороти це об'єктивне протиріччя колективного навчання, потрібно на самому початковому етапі процесу виробничого навчання домогтися формування міцний і яскравий способи дії у свідомості учнів. З цим образом вони будуть порівнювати свої спроби виконувати прийом, спосіб, цей образ для них повинний стати зразком, еталоном, до якого вони будуть прагнути. І все це забезпечує методично грамотний показ трудових прийомів.
Якість засвоєння і відпрацьовування трудових прийомів важливо не тільки при оволодінні професіями ручної праці. Зміст праці по багатьом професіям апаратурного виробництва, де основу складає головним чином інтелектуальна діяльність робітника, включає значну кількість рухових ручних компонентів, швидке і точне виконання яких найчастіше забезпечує загальний успіх роботи: завантаження сировини, зміна і налагодження інструментів, налагодження машини, агрегату, апарата, переключення режимів, користування приладами і т.п. Таким чином, уміле володіння методикою показу прийомів — обов'язкова якість будь-якого майстра виробничого навчання.

4.Педагогічне препарування» трудових дій

1. Показ прийомів необхідно починати і завершувати разом, і нормальному робочому темпі, маючи у виді, що навчаючих повинно в результаті показу сприйняти й у наступному виконувати трудові дії в цілому.
2. «Педагогічне препарування» трудових дій, ' м. розчленовування прийому на складові частини, уповільнення теми-зупинки в характерних моментах, показ окремих рухів і т.д. виробляється в навчальних цілях для болем чіткого і дохідливого сприйняття способів виконання прийомів учнями.
3. Особлива увага (повторний показ елементів дії, побіжний контроль сприйняття, більш докладні пояснення і т.д.) потрібно приділяти показу тих прийомів і їхніх елементів, де учні найчастіше допускають помилки. Показуючи прийоми і способи праці, майстер повинний зуміти думкою поставити себе місце учня і подивитися на себе його очима, зуміти зрозуміти, що для учня важко сприйняти, і постаратися це показати чітко, образно і дохідливо.

4 Якість засвоєння показуваного багато в чому залежить від забезпечення гарної видимості, демонструючих прийомів:

вибір місця показу, освітленість, розташування учнів у робочого місця майстра і т.д.

5 Ефективність показу підвищується, якщо його сполучити з демонстрацією засобів наочності з зображенням елементів

6. При наявності в майстра на робочому місці інструкційної карти для вивчення чи операції її частини він спочатку зачитує рекомендації з виконання прийому, що містяться в карті, а потім показує відповідні трудові прийоми. Це в значній мірі полегшує показ і його засвоєння учнями, тому що по ходу зорового сприйняття прийому учень сприймає його словесний опис.

7. Особливо в методиці показу варто виділити сполучення власного показу і слова майстра. Не можна показувати прийоми мовчачи, але не випливає і бути багатослівним, тому що це відволікає учнів від сприйняття показуваного. За допомогою слова майстер повинний пояснювати задачі, сутність і значення досліджуваних прийомів і способів роботи; давати побіжні пояснення, звертаючи увагу учнів на найбільш істотне, на «невидиму» частину показу; спонукувати учнів до уявного наслідування; підводити підсумки показу.

8. Сполучення дії і слова не тільки допомагає майстру чітко і точно донести сутність показуваних прийомів до учнів, але і сприяє якісному сприйняттю і засвоєнню їхніми учнями. У цьому зв'язку при спробному виконанні учнями показаних майстром прийомів

варто пропонувати їм попутно проговорювати, що і як вони роблять. Тим самим учні направляють і контролюють себе.

Особливий ефект розкриття методики показу дає тоді, коли воно супроводжується наочним прикладом-зразком показу прийомів викладачем.

Характеризуючи способи використання на уроках виробничого навчання наочного приладдя різних типів і видів, необхідно відбивати такі особливості методики їхнього застосування;

демонстрація наочних приладдя повинна органічно поєднується з показом прийомів, розбором технічних вимог, технології виконання робіт і т.д.;

для демонстрації зразків робіт, інструментів, пристосувань і т.п. доцільно комплектувати їх на спеціальних тематичних щитах, що створює умови для порівняння й узагальнення; дрібні зразки використовувати як роздавальний матеріал;

при поясненні технології обробки, зборки, монтажу і т.п. варто широко використовувати зразки, оброблені (зібрані, змонтовані) у послідовності технологічних переходів;

при використанні як наочні посібники устаткування, приладів, агрегатів, двигунів і т.п. необхідно зробити їх максимально наочними: зняти кожуха, огородження, кришки і т.п., для того щоб учні змогли більше побачити.

Наступний метод у класі наочних методів— використання екранних посібників. Цей наочний метод у процесі виробничого навчання знаходить значно менше застосування в порівнянні з першими двома. Основна причина — навчальні фільми, діафільми, слайди й інші засоби екранної наочності централізовано випускаються поки тільки в основному для вивчення предметів теоретичного навчання. У виробничому навчанні використовуються головним чином екранні посібники, створені в училищах, а також ті фільми, ' діафільми і слайди, що містять наочний матеріал, характерний для виробничого навчання (у цьому зв'язку слід зазначити серію діафільмів по слюсарних роботах, де добре показані прийоми і способи виконання слюсарних операцій).

З інших шляхів використання екранних засобів у виробничому навчанні слід зазначити створення серій діафільмів і слайдів, що розкривають прийоми, способи, засоби виконання робіт, передовий досвід, прогресивні інструменти, пристосування, оснащення, схеми зборки, налагодження, алгоритми пошуку й усунення несправностей, програми настроювання устаткування з використанням ЭВТ, створення інформаторів і репетиторів на екранній основі. Усе це цілком доступно для розробки і виготовлення в училищах.

Далі в порядку вивчення матеріалу теми коротко розглядається такий наочний метод, як самостійні спостереження учнів. Цей метод характерний головним чином для .) виробничих екскурсій, а також для ознайомлювальної практики учнів у цехах і на ділянках підприємств, коли вони в процесі роботи не беруть участь, а тільки вивчають устаткування і технологічний процес.

При цьому варто прокоментувати слухачам наступні методичні прийоми навчання учнів цілеспрямований-1ным спостереженням:

- повідомляти учнем мета і порядок спостережень;

- виділяти основні об'єкти спостереження, процеси і явища, що учні повинні освоїти;

- повідомляти учнем питання, на які вони повинні відповісти за результатами спостережень;

- звертати увагу учнів на складності і труднощі, які можуть виникнути при спостереженнях, інструктувати про способах їх усунення і попередження;

- постійно контролювати учнів і допомагати їм у процесі спостережень (виділяти головне, спонукати до порівнянь, підводити до висновків, давати вказівки про фіксування спостережуваного і т.д.);

- систематично підводити підсумки самостійних спостережень учнів.

5. Вправи-основний метод виробничого навчання

У підручнику матеріал про вправи розкритий дуже докладно. Викладено сутність і дидактичну характеристику вправи як методу, а також методика керівництва вправами учнів, тобто сутність поточного інструктування учнів майстром на уроках виробничого навчання. Програма курсу орієнтує тільки на вивчення вправи інк методу навчання. У цьому зв'язку викладач повинний раціонально розділити навчальний матеріал підручника на двох частин: для вивчення в даній темі й у наступних, тим більше, що за порівняно обмежений час, виділений на вивчення методів виробничого навчання, так докладно і детально, як положено в підручнику, вивчити вправи неможливо.

Вивчення вправ як методу виробничого навчання необхідно почати з його визначення і наступного аналізу цього визначення. З багатьох визначень поняття вправ як робітника можна взяти наступне: вправи — це багаторазові повторення досліджуваних дій з метою їхнього свідомого удосконалювання. У процесі вправ у такий спосіб відбувається перехід кількості (у даному випадку кількості повторень, відтворень) у якість, що характеризується удосконалюванням знань, способів діяльності, утворенням умінь і навичок.

Разом з тим не всі так просто: не кожне багаторазове повторення є вправою, не кожне дає збільшення якості. Можна часто повторювати ті самі дії, але .поліпшення їх не відбудеться.

Після такого вступу потрібно сформулювати, зафіксувати в конспектах слухачів і коротко прокоментувати наступні загальні вимоги-характеристики вправ як методу виробничого навчання:

1. Вправи — це не тільки повторення, але й обов'язковий рух уперед. Кожна вправа —це черговий крок в оволодінні професією.

2. Кожна вправа повинна мати чітку мету: навчальну — чому навчитися, що освоїти, відробити, закріпити, удосконалити, розвити, чого досягти і т.п. і виробничу — що, як і скільки зробити в процесі вправ. Мети ці повинні тісно сполучатися, причому досягнення виробничої мети є засобом досягнення навчальної мети, що є основний. Мети повинні бути чітко доведені до учнів і усвідомлені ними.

3. Вправи проводяться під керівництвом майстра. Ціль майстра при керівництві вправами повинна бути і метою учнів. Коректування діяльності учнів у процесі вправ виробляються насамперед з позицій реалізації навчальної мети.

4. Виконуючи вправи, учень повинний мати міцну свідому орієнтовану основу своєї діяльності. Учень повинний чітко знати, «що», «як» і «чому так» потрібно робити.

5. Висока ефективність вправ забезпечується наявністю інтересу і позитивної мотивацією діяльності учнів.

6. У процесі вправ учень повинний мати чіткі орієнтири для самоконтролю ходу і результатів своїх дій (зоровий спосіб дії, еталон, робоче креслення, технічні вимоги, сигнал тренажера і т.п.).

7. У процесі вправ на кожнім його етапі учень повинний чітко представляти, яких результатів він домігся, наскільки успішно виконується їхня мета.

Розглядаючи цілепокладання як основну рису вправ як методу навчання, варто підкреслити, що навчальні цілі вправ повинні постійно і поступово підвищуватися по складності і ступеню досяжності, знаходитися в тісному взаємозв'язку и преемственности. Кожна наступна мета обов'язково зберігає, включає попередню. Це забезпечує послідовний поступальний рух учнів в освоєнні основ професійної майстерності.

Закінчувати загальну характеристику вправ випливає розкриттям системи вправ, розглядаючи в даному випадку вправи і як метод, і як крок, етап, часовий період (відрізок) виробничого навчання. Тут необхідно сформулювати і прокоментувати з приведенням прикладів за професією слухачів наступні вимоги до системи вправ:

I. Наступність і взаємозв'язок вправ — кожне попереднє вправа підготовляє учня до виконання наступного, а наступне сприяє засвоєнню нового і закріплює попереднє.

II. Поступове ускладнення вправ — по змісту, дидактичним цілям, навчально-технічним вимогам, ступеню самостійності учнів.

III. Правильний розподіл вправ за часом:

вправи спочатку повинні бути нетривалими і розділятися невеликими проміжками часу;

перерви між вправами повинні бути такої тривалості, щоб учні не забули результатів попередніх вправ;

в міру оволодіння уміннями і навичками вправи повинні ставати більш тривалими, а проміжки між ними — збільшуватися;

безупинні вправи можуть продовжуватися доти, поки відбувається удосконалювання процесу виконання трудової дії і не наступило стомлення учнів.

Ці вимоги необхідно зафіксувати в конспектах слухачів.

Наступний вузлове питання роздягнуло теми — класифікація вправ. Тут необхідно відзначити, що можливо дві підходи-підстави до класифікації вправ. По дидактичній меті: вправи у формуванні первісних умінь; вправи у формуванні навичок; вправи у формуванні складних умінь. Другий — по змісту: вправи у виконанні трудових прийомів; вправи у виконанні трудових операцій, вправи у виконанні трудових процесів: вправи в керуванні технологічними процесами.

Розподіл вправ по дидактичній меті менш прийнятно (хоча і припустимо), тому що дуже важко співвіднести такі вправи за часом виконання до якихось тимчасових періодів виробничого навчання — формування умінь і навичок йде паралельно і безупинно. Класифікація вправ по їхньому змісті в більшому ступені відповідає тимчасовим етапам виробничого навчання, їхній можливо виділити, обмежити визначеними тимчасовими рамками. Тому така класифікація знаходить переважне застосування і прийнята за основу в підручнику й у програмі курсу.

Далі варто дати характеристику кожному з виділених Твідів вправ, керуючись наступної узагальнюючої табл. 6.

Виходячи з такої класифікації, весь процес виробничого навчання можна і потрібно розглядати як процес послідовно ускладнюються вправ з метою формування в основ професійної майстерності, що учаться. У цьому зв'язку цілком виправдане дидактичне твердження, що вправи є основним методом виробничого навчання. Таке твердження багаторазове розширює границі повсякденного розуміння вправ як способу відпрацьовування визначеного компонента діяльності з метою формування навички, а тим більше тренувального етапу оволодіння операцією.

Дійсно, оволодіння основами професійної майстерності — це послідовні кроки-етапи рішення всі нових і нових навчально-виробничих задач, досягнення нових цілей, а це найважливіша ознака вправ.

Спочатку, при вивченні прийомів і операцій — це відпрацьовування правильності трудових дій, далі — досягнення точності, вправності; при виконанні робіт комплексного характеру новими цілями виробничого навчання, тобто системи вправ, є досягнення заданої швидкості, освоєння різних варіантів сполучення операцій у реальному технологічному процесі, різних типових і специфічних способів використання інструментів, пристосувань,

приладів і т.д. Постійними, наскрізними, усе більш ускладнюючими цілями є виробнича самостійність і, нарешті, вершина професійної майстерності — творчість.

Доступність, посильність навчання.

Принцип достіпності і посильності навчання приводить до того, що вивчаємий на уроках теоретичного і виробничого навчання учбовий матеріал по змісту і об'єму являється доступним і посильним для учнів профтехучилищ. Викладачі і майстри повинні рахуватися із індивідуальними можливостями кожного учня. Не всі однаково засвоюють учбовий матеріал, один засвоює і запам'ятовує викладений матеріал скорше, другі - повільніше. Викладачі і майстри повинні знати і враховувати кожного учня групи. Якщо у групі є учні, яким важко виконувати домашні завдання, то викладач або майстер повинен їм допомогти. Правильний облік викладача індивідуальних можливостей .кожного учня буде допомагати активності в процесі навчання і в кінцевому результаті успішності.

Навчання на виробничій практиці.

Цей принцип прищеплює формування професійних умінь і навичок учнів на основі активної участі на практиці. Навчання на практичних заняттях допомагає учням краще засвоїти свою професію, і зрозуміти її складність.

6. *Зовнішня і дидактична структура .*

В уроці виробничого навчання розрізняють зовнішню і дидактичну структуру. Зовнішня структура охоплює вступний інструктаж, поточний і заключний. (

Схема плану уроку виробничого навчання додається). Дидактична структура містить цільову установку на урок, актуалізацію знань і досвіду учнів, формування орієнтовної основи дій учнів і відпрацювання нових способів дій, застосування засвоєних способів дій, підбиття підсумків.Особливістю сучасного уроку є підготовка молодої людини до життя і громадянської активності в громадянському суспільстві.

Це вимагає активізації можливостей учня замість переказування абстрактивної "готової" інформації. Такі уроки мають захоплювати учнів, пробуджувати в них інтерес та мотивацію, навчати самостійному мисленню та діям. Все це залежить від стилю роботи конкретного майстра виробничого навчання. Особлива ж увага на сучасному уроці приділяється мотивації.

Мета цього етапу – сфокусувати увагу учнів на проблемі й викликати інтерес до обговорю вальної теми. Суб'єкт навчання має бути налаштований на ефективний процес пізнання, мати в ньому особистісну, власну зацікавленість, усвідомлювати, що зараз і навіщо він робитиме. Без цього не буде ефективного пізнання. З цією метою можуть бути використані прийоми, що створюють проблемні ситуації, викликають здивування, подив, інтерес до змісту знань та процесу їх отримання.

Мотивація чітко пов'язана з темою уроку, психологічно готує учнів до її сприйняття, налаштовує їх на розв'язання певних проблем. Як правило, матеріал, який використовується під час мотивації, підсумовується і стає місточком для представлення теми уроку. Мотивація займає не більше 5% часу заняття.

Ще хотілося б зупинитися на найважливішому компоненті сучасного уроку:

Література

Підручник Организация и методика производственного обучения (гл. V) М., 1978.

Катаршев А.В. Электронно-вычислительная техника в учебном процессе. М, 1984.
Батышев С.Я. Трудовая подготовка школьников. М., 1981.

Вопросы теории и практики создания и применения тренажеров в профессиональном обучении. М., 1982.
В поисках оптимального варианта Под ред. Ю.К. Бабанского. М., 1982.

Гольдин И.И. Проблемное обучение в ПТУ. М., 1979.

Жиделев М.А. Современные требования к методам производственного поучения. М., 1979.

Зубенко П.Н. Активизация познавательной деятельности учащихся средних ПТУ. М., 1978.

Кочетов С.И. Основы применения средств обучения в ПТУ. М., 1986.

Маленко А.Т. Задачи по профессиональной педагогике. М., 1982.

